

11, 20 i 28

Aquest 11 de setembre genera sensacions ambivalents. Per un costat a tots ens agradaria no haver de tornar a recórrer a la mobilització per legitimar un camí cap a la independència que les urnes ja han mostrat majoritari i del que, per tant, tots esperem el moment que culmini en la constitució de Catalunya com a Estat lliure i independent.

Per altra banda, però, no ens podem permetre ni una sola mostra de defalliment i malgrat que l'independentisme segueix creixent dia a dia, cal seguir mostrant-nos també més i més forts, més i més determinats.

Per si no n'hi hagués prou, el proper 20 de setembre el Tribunal Constitucional decidirà iniciar el procediment per instruir accions penals contra la MH Presidenta del Parlament de Catalunya Carme Forcadell, en el que serà l'atemptat més greu contra la democràcia i la llibertat que l'Estat espanyol haurà comès contra Catalunya des de la reinstauració de la democràcia. Ens trobarem davant d'una autèntica línia vermella que no hem de permetre, que no hem de tolerar de cap manera que sigui superada i que haurem d'exigir que sigui, ara si,

desoïnt qualsevol requeriment que es rebi en aquest sentit de qualsevol tribunal espanyol, un primer acte de desobediència que permeti visualitzar, tant a Catalunya, com a Espanya, com al món sencer, que el nostre pas cap a la independència no té via de retorn.

Finalment, el 28 de setembre viurem la moció de confiança a la que s'ha sotmès el MH President de la Generalitat Carles Puigdemont, que tot i que la CUP ja ha manifestat que comptarà amb el seu vot favorable, ha de representar no només la superació d'aquesta situació de crisi, sinó la mostra de la determinació de totes les forces polítiques independentistes de recuperar la unitat d'acció, una actitud que retornarà la confiança en l'èxit que un projecte tant important com el que ens proposem necessita.

Estem per tant davant d'un mes de setembre que pot marcar el nostre futur més immediat de forma determinant. Hem de ser-hi, no és moment de dubtes ni de comoditats, hem de tornar a sortir al carrer i dir ben fort el que som: un poble que vol ser lliure!

Ignasi Planas

President de Reagrupament

Sumari

Signes del temps

per Josep Sort

PÀGINA 2

No'm matan per ser traidor

per Josep-Ramon Soldevila

PÀGINA 3

En legítima defensa

per Teresa Casals

PÀGINA 4

Arriba el moment de la veritat

per Francisco Garcia

PÀGINA 5

40 anys de la històrica manifestació de S. Boi

per Vicenç Julià

PÀGINA 6

L'11 de setembre amb Reagrupament

per Albert Aragonès

PÀGINA 7

I més...

La secció habitual de llibres de Pere Torra i la tira d'humor

Signes del temps

Com un signe dels temps, Catalunya ha assolit un ressò internacional com mai abans ho havia assolit, i la dimensió o el front internacional ha esdevingut un dels principals camps de batalla contra el govern espanyol i els seus acòlits mediàtics. No deixa de ser significatiu que el ministre espanyol que més inútilment, tot s'ha de dir, s'ha oposat al procés independentista, sigui el d'afers exteriors. Tota una declaració d'intencions.

I és que el balanç d'aquests darrers anys pel que fa a la visibilitat internacional de Catalunya és francament positiu. Guardo encara una notícia publicada el 2003, on el llavors encara candidat a la Presidència de la Generalitat, Artur Mas, prometia que, si guanyava, crearia la Conselleria d'Afers Exteriors... Una promesa que no es va aconseguir fins a les darreries del 2015, i que ha provocat una reacció histèrica dels espanyols i la corresponent intervenció del seu Tribunal Constitucional, que no va perdre l'oportunitat de tornar a fer el ridícul, ja que intentar que una nació com Catalunya, amb un PIB superior a Grècia, Portugal o Irlanda, no pugui desenvolupar els seus afers exteriors amb normalitat, és com intentar posar portes al camp.

Però hi ha una cosa que vull destacar per damunt de les altres: el que he anomenat silenci eixordador de la comunitat internacional respecte el

cas català.

Em refereixo al fet que, davant una demanda clarament democràtica, avalada electoralment, d'independència de Catalunya, cap nació del món, repeteixo, cap nació, ha gosat donar la cara pel govern espanyol, i oposar-s'hi públicament. Brutal. Ni tan sols el propi govern espanyol ha gosat adreçar-se oficialment a la Unió Europea per a preguntar-li com reaccionaria al respecte. Ni tan sols ells.

Alguns contraris a la Independència han fet i fan el ridícul comparant-nos amb casos tan extrems com Somaliland, Transdnièster, la República Turca de Xipre, Ossètia del Sud o Abkhàzia... La mateixa coliflor, sinó que era un bròquil. Sense comentaris. Aquest és el nivell d'alguns ambaixadors espanyols, o d'alguns opinadors ...

La independència de Catalunya, fins i tot més que la d'Escòcia, serà un esdeveniment d'abast global. De fet, ja ho és, per això els governs d'arreu, i sobretot els europeus, juguen al wait and see. Alguns, sobretot els que encara recorden la seva Independència recent, cada cop s'estan desacomplexant més. Perquè la veritat ha de ser dita, només cal que un, un sol estat sigui el primer a fer el pas, perquè tot s'acceleri de forma immediata. Repeteixo, només en cal un que porti el tema a una instància internacional i ja serem al cap del carrer.

Ara bé, perquè això passi, cal una fermesa i una contundència sense escletxes per part de Catalunya. Tenim un President, un Govern i un Parlament independentistes. A nivell popular, la Independència és de lluny l'opció preferida a qualsevol altra. I no em parlem del 48%, que això és una ensarronada, que només afavoreix el processisme. Si els espanyols no volen que hi hagi un referèndum és perquè saben que estem probablement per damunt del 55%, que marca la zona grisa, i que implicaria una allau de reconeixements internacionals immediata.

Llavors hem de continuar en el full de ruta i sobretot mantenir un alt grau de credibilitat sobre els nostres objectius. Això és fonamental. Com sempre he dit, la Independència la guanyarem els catalans i les catalanes, en primer lloc, però en funció de la percepció que la resta del món tingui de la nostra determinació, la seva acció, ens pot facilitar molt la feina, àdhuc accelerar-la. Una acció, naturalment, que no serà desinteressada, però així és com funciona la política internacional. Però que sense cap dubte donarà lloc a un escenari molt millor que el de continuar subordinats, espoliats, menyspreats a Espanya.

Josep Sort

"No'm matan per ser traydor, ni tampoch per ser cap lladre, sino perque he volgut dir que visca sempre la pàtria"

Aquestes paraules formen part d'un romancer popular, però també estan inscrites en una placa de marbre situada al centre de Vic en homenatge a en Bac de Roda, a qui la tradició popular atorga l'autoria del text.

Aquest militar les va pronunciar, diuen, just abans que fos penjat per les tropes borbòniques en un lloc proper d'on està penjada aquesta placa, no massa lluny de la plaça Major. Per cert, sembla que hi ha un grup que intenta localitzar l'emplaçament de l'execució amb més exactitud.

El sobrenom de Bac de Roda, li corresponia al Coronel de les tropes austriacistes i Miquelet, Francesc Macià i Ambert. Va néixer el 28 de maig del 1658, a Roda de Ter (o a les Masies de Roda, depèn a quin veí d'aquests dos municipis li ho demanis).

Aquest heroi nostrat era l'hereu d'una finca pairal de la contrada, molt ben considerada. Ben aviat va decidir prendre part en el conflicte. Va ser uns dels signants del Pacte dels Vigatans, a l'aixopluc de l'ermita de Sant Sebastià el 17 de maig del 1705. Va lluitar al capdavant d'un cos de fusellers durant la guerra de Secessió. I va defensar Barcelona en diferents episodis. L'agost del 1713, el seu regiment va intentar aturar les tropes borbòniques al Congost del Bertí. En aquesta ocasió, els vigatans van ser derrotats. Els territoris que ara coneixem com Osona, van

ser conquerits per les tropes de Felip V. Aleshores ell es va escapar i s'amagà a la casa on havia nascut. Però un antic amic seu, que s'havia passat al bàndol dels borbons, el va traïr i va delatar a les autoritats la seva localització.

Ràpidament fou empresonat i morí a la forca el 2 de novembre del 1713.

L'Ajuntament de Vic, des de fa anys, organitza cada vespre del 10 de setembre, un acte d'homenatge a en Bac de Roda. La majoria d'entitats, associacions i partits polítics de la ciutat participen en una ofrena floral davant la seva placa. Els Sagals d'Osona fan algun castell i l'àliga de dos caps ens ofereix el seu tradicional ball. Després una marxa de torxes multitudinària, recorre el casc antic per a recordar els fets de l'onze de setembre i, al final, es crema, en públic, el decret de Nova Planta.

En Bac de Roda va ser un heroi de cap a peus.

Ell, que era d'una família benestant de l'època, propietari d'una finca envejada pels seus veïns, va decidir abandonar una vida complaent i relativament relaxada, per donar la seva vida, literalment, per la seva estimada Pàtria.

Espero que l'exemple de Francesc Macià Bac de Roda, com el del General Moragas i de la resta de bonhoms que van signar el Pacte dels Vigatans i que ens va portar al Tractat de Gènova (el 20 de juny del 1705), siguin l'exemple a seguir pels qui, en aquests moments tan crucials per a la nostra Pàtria, dirigeixen això que, a la majoria, els agrada tant anomenar "procés", i que a mi m'agrada més denominar revolució per la independència de Catalunya.

Josep Ramon
Soldevila

En legítima defensa

Si encara hi hagués algun independentista a Catalunya que tingués dubtes sobre si és el moment o no de declarar la independència, amb totes les conseqüències, li recomano escoltar una, dues o tres vegades la part del discurs d'investidura que el candidat Rajoy va dedicar a la Catalunya, segons ell, no constitucionalista. Entenc perfectament que és un exercici difícil, que pot provocar problemes de salut, però el considero imprescindible per encarar, sense defallències, els mesos que ens esperen.

El candidat Rajoy, per convicció pròpia i per fer contents els seus escolanets, Ciudadanos, i als seus votants, que veuen els catalans com a súbdits indòmits als quals cal sotmetre, va insultar i va amenaçar amb represàlies contundents per part de l'estat, que ell i tots aquells que li donen suport o que comparteixen el fet d'ignorar els resultats electorals a Catalunya, representen. Tot el seu discurs transmetia arrogància, por extraordinària de perdre el poder, desconcert perquè l'Espanya que ell representa fa aigües per tot arreu. Encara no ha entès que el bipartidisme s'ha acabat. Allò de «ara et toca a tu, ara em toca a mi», s'ha acabat per sempre. Ara, hi ha matisos, ara hi ha

diferències que obliguen al pacte i els «hidalgos» no pacten, ordenen i imposen...

El senyor Rajoy combat els independentistes però no s'ha molestat en intentar conèixer-los una mica més. Ja no cal senyor Rajoy. Si ens conegués, sabria que sí que som constitucionalistes, Reagrupament fa anys, quan altres formacions catalanes ni en parlaven, ja vam redactar una Constitució oberta, respectuosa, moderna, com a base per redactar la definitiva, amb el consens més ampli possible.

Catalunya porta en el seu ADN el respecte a les diferències i la cultura del pacte. Ens agrada molt més conjugar el verb compartir que el verb imposar i castigar. És una de les causes de la nostra profunda desafecció.

El debat fracassat de la investidura del senyor Rajoy ens va proporcionar una imatge definitiva. Veure assegut a primera fila, com a membre del govern i responsable de la conselleria d'Interior, al català, senyor Fernández Díaz. Quina manera més gràfica de dir als catalans, als espanyols, als europeus i al món en general que Espanya no es mereix un govern com aquest i que els catalans, a més de la voluntat de decidir el nostre futur, tenim l'obligació d'actuar en

legítima defensa. Hem d'explicar a tot arreu que un ministre de l'Interior i un alt funcionari de la Generalitat conspiraven per inventar proves contra els màxims representants catalans. A quina Constitució està escrit que una nació en ple segle XXI hagi de suportar actuacions com aquesta?. Si Europa calla davant de fets com aquests, no és l'Europa dels pobles que els catalans hem esperat sempre.

L'anàlisi del discurs d'investidura fracassada del senyor Rajoy dona per molt més, però ho deixarem aquí. Nosaltres tenim molta feina aquest setembre. Primer de tot, hem de vèncer les nostres pròpies contradiccions, els nostres dubtes. Se'ns demana confiança, hi ha moltes actuacions que no acabem d'entendre, segurament perquè no tenim tota la informació que, per qüestions estratègiques potser no hem de tenir... No estaria gens malament que es recordessin una mica més de la tropa pacífica i incondicional catalana. Hem de fer pinya i la farem però, per coronar el castell, cal convenciment, força, voluntat, sacrifici, preparació i un guiatge permanent... Jo el trobo molt a faltar.

Teresa Casals

Arriba el moment de la veritat

Doncs sí, arriba el moment de la veritat. Aquell moment que portem tant de temps esperant. Els propers mesos seran importantíssims en aquest procés que estem vivint, i que ens ha de dur cap a la proclamació de la tan anhelada República Catalana. Com diu el nostre himne nacional, ja ha arribat “l’altre juny” i hem d’estar totes i tots preparats. Hem de ser conscients que molt probablement haurem de sortir a ocupar els carrers i les places de Catalunya, per tal de defensar els nostres Drets nacionals, les nostres institucions i els nostres representants públics. I hem de tenir molt clar que les convocatòries ens poden arribar des de qualsevol de les diverses Xarxes Socials. Hem de restar amatents.

Ara s’apropa una altra Diada Nacional de Catalunya. No sé si serà la darrera que commemorarem ocupats per Espanya, França i Itàlia, però sí que sé que aquests últims dies estic molt preocupat ja que lleigeixo a Internet, com hi ha gent que diu que ja està cansada de manifestar-se i de fer *performances* cada 11 de setembre. També diuen que, si la convocatòria d’aquest any és per defensar el RUI, si un no està d’acord amb aquest tipus de referèndum, per què hauria d’anar a la manifestació? Mireu, jo tenia 16 anys quan vaig anar per primer cop a una mani de la Diada; ara en tinc 45 i no he fallat mai. Així que porto 29 manifestacions. No tres o quatre com molts d’aquests que ara és queixen. Però jo sempre he tingut

molt present, dins del meu cap, aquelles paraules del President Companys “Totes les causes justes del món tenen els seus defensors. En canvi Catalunya només ens té a nosaltres”. Com he de quedar-me a casa, doncs? Moltes d’aquestes manifestacions eren copsades per l’anomenada esquerra independentista, amb crits d’Independència i Socialisme, amb els que jo mai he hi estat d’acord, però això no ha fet pas que jo em quedés en casa. Sempre he tingut clar que, tant ells com jo, ens manifestàvem pel mateix: la llibertat de Catalunya.

És molt probable que el pròxim pas que faci el govern espanyol sigui la inhabilitació, per part del Tribunal Constitucional, de la Presidenta del Parlament de Catalunya, la segona autoritat del País. Si això succeeix, haurem de sortir al carrer per tal de defensar la nostra representant, però

ahora per exigir que no es faci cas a la inhabilitació. Si a la declaració del 9-N vam dir que no acceptàvem l’autoritat del TC espanyol, per què ara hauríem d’acceptar el que ells ara sancionin? Però ja podem tenir clar tots que, si això passa, serà el punt de no retorn i l’inici de la veritable batalla, per aconseguir la independència.

Així que com diu la cançó d’aquest any:

*Arriba el gran moment
d’empènyer els engranatges
ser fortes i valents
i endavant les atxes.*

No hem de deixar passar aquesta oportunitat, hem de seguir amb fermesa. La tenim a tocar, ja només ens queda recórrer els últims 100 metres.

Ens veiem a la Diada.
Endavant les atxes!

Francisco Garcia

En commemoració dels 40 anys de la històrica manifestació a la plaça de Catalunya de Sant Boi

L'esperança de prendre un cert grau major o menor en totes aquelles persones que durant molts anys esperàvem aquells dies, per viure amb il·lusió aquells diferents moments. El fet que després, amb els successius esdeveniments s'anessin diluint o aigualint aquestes il·lusions, i la decepció anés de mica en mica substituïnt, al llarg dels anys successius, aquelles vivències, no treu que ara, quaranta anys després, tornem a recordar-les i, si pot ser, reviu-les de nou, amb millors perspectives, i sobretot, i el més important, que aquesta vegada, ara sí, aquestes il·lusions es facin realitat i no s'esvaeixin un cop més, com va passar aleshores.

El que, fent un resum, us pogués explicar aquí és prou conegut perquè a la gent de la meua generació no li soni a història sabuda, i als de les noves generacions, a carrinclones i irrellevants per assimilar-les a les repetides històries dels avis de la família "Cebolleta".

De sobte, i en poc espai de temps (jo aleshores tenia 28 anys, estava feliçment casat, i amb dos fills i un altre "en camí", i treballant de sol a sol per mantenir la família, compaginant-ho amb la universitat), vaig conèixer persones identificades amb totes les tendències polítiques, des dels nostàlgics del franquisme, passant pels liberals, els republicans, els socialistes, els "euro comunistes" del PSUC, els "marxistes - leninistes" del PCC, els sindicalistes anarquistes de la CNT, els de CCOO, els d'UGT, i els dels

sindicats "gros".

En Felipe González, conegut a partir del Congrés del PSOE a Suresnes, amb el pseudònim de "Isidoro", les anades i vingudes de Santiago Carrillo amb la seva famosa perruca, el retorn del President de la Generalitat de Catalunya a l'exili a Saint Martin le Beau, Josep Tarradellas, les Sis hores de Cançó a Canet, al pla d'en Sala (amb bombes dels elements d'extrema dreta als transformadors de la llum per boicotejar l'acte), les manifestacions multitudinàries que acompanyaven per la Gran Via i la plaça d'Espanya els vaguistes de la Seat i de la Nissan de la Zona Franca, les manifestacions d'estudiants i d'obriers per la Llibertat d'Expressió... són records inesborrables. Catalans de soca-rel i nouvinguts, tots units fent força!

També els cants que acompanyaven les manifestacions em van quedar gravats a la memòria... "Oa, Oa, Oa, Felipe a la Moncloa", "Engo, engo, engo, Carrillo al cotolengo", "Eo, eo, eo, Dolores (Ibarruri) al Museo". "Espanya, mañana, serà republicana". I el més famós de tots que cantàvem els catalans de l'època, "Llibertat, Amnistia i Estatut d'Autonomia".

Acabàvem de sortir de la "llarga nit del franquisme"; les senyeres i les estelades tornaven a penjar als balcons; els aires de llibertat més o menys certa o més menys induïda flotaven a l'ambient. Els catalans de bona fe ens ho vam "empassar tot", des

dels postulats del PSOE en boca de Felipe González: "Voy a convertir a Espanya en un Estado Federal, en la que vascos y catalanes se sientan muy cómodos". (Han estat molts anys al govern de l'Estat amb majories absolutes i no ho han fet ni ho faran mai). Després d'això, i més cap aquí, les polítiques de "peix al cove" d'un llicenciat en medicina (no pas metge), però que sí va ser "un excel·lent anestesista", perquè durant molts anys ens va tenir anestesiats els catalans i va aconseguir amb això, com diu la cançó d'en Lluís Llach, abaratir-nos els somnis. No fa gaire hem despertat. Enhorabona. Ja era hora! Al final, no he parlat de Sant Boi. És igual! Tots sabem com va anar.

Que ara, després de quaranta anys, assolim finalment, tots plegats, fer realitats aquells somnis frustrats d'Independència, aquelles il·lusions esvaïdes, i que tots aquells records, amb la nova perspectiva de la Història, tant sols ens facin esbossar un somriure de pensar que innocents que vam ser! Aprofitem l'ocasió. Ara o mai. Diuen que el tren de les grans ocasions sols passa una vegada a la vida, i en la no tan gran llunyania, ja se'l sent xiular anunciant la imminent arribada a la nostra estació. La màquina capçalera del tren porta un nom en lletres grosses que diu LLIBERTAT.

Vicenç Julià

L'Onze de setembre amb Reagrupament

Com cada any, Reagrupament organitza actes per la diada. Aquest any, l'única diferència és que, en estar units amb el Partit Demòcrata Català i el nostre compromís és fins a finals d'any, no volem que els nostres actes es sobreposin amb els d'aquells. Volem que Reagrupament mantingui la seva essència i no es deixi fogacitar.

El 9 de setembre, a Sant Boi, es farà un acte al qual Reagrupament s'ha adherit, en record del gran acte que va haver-hi en aquesta ciutat fa quaranta anys, el 1976, i en especial homenatge a en Jordi Carbonell. Abans es farà l'ofrena floral a la tomba d'en Rafael Casanova que hi ha a l'església de Sant Baldiri.

Al Fossar de les Moreres, la vetlla de la diada, el 10 de setembre al vespre, no hi anirem com a Reagrupament. El Partit Demòcrata Català farà els parlaments i l'ofrena floral entre les 23:15h i les 23:50h. Dins d'aquests parlaments no hi haurà cap membre de Reagrupament. Això no vol dir que no aconsellem anar-hi, al contrari. Qui vulgui, com sempre, és prou lliure de fer-ho.

També es faran les diferents marxes de torxes arreu del territori. Us recomanem la de Vic i la de Vilafranca. Hem preferit concentrar els actes a l'onze de setembre. El Partit Demòcrata Català té previst fer l'ofrena floral al monument d'en Rafael Casanova sobre les 9:30 hores. La convocatòria amb els reagrupats és entre les 9h i les 9:15h a la cantonada de Bruc amb Ronda Sant Pere. Reagrupament hi serà, dins del grup, i farà l'ofrena amb el Partit Demòcrata Català, però també hi posarem, com cada any, les nostres flors

que tan bé ens prepara el company Francesc Regàs. Un cop feta l'ofrena, el pla és baixar cap al Pla de Palau, on estarem muntant tota la infraestructura per al dinar, i d'allà recollir les flors per a l'ofrena floral al Fossar de les Moreres. Un cop feta aquesta ofrena, que calculem que serà sobre les 12h de l'onze de setembre, farem l'acte d'homenatge al General Moragues sobre les 13h.

Aquest és un acte molt senzill, però que a mi personalment em produeix una gran satisfacció. Abans no es feien actes d'homenatge al General Moragues i, si es feien, no eren multitudinaris. Reagrupament ho va instaurar des de la primera diada i ara tothom s'ha afegit a aquesta celebració. Sempre hem cregut que la figura del General Moragues ha estat molt menyspreada en comparació amb la d'en Rafael de Casanova. Historiadors com el professor Francesc Xavier Hernández demostren aquests fets. En aquest acte pot haver-hi alguna sorpresa ja que, en el moment d'escriure aquest article, no està del tot tancat. Aquest acte el farem al mateix Pla de Palau on hi ha un bust del general.

Després farem el tradicional

dinar, amb el menú que ens serveixen els de *Nostrum*, d'amanida capritxosa, fideuà i macedònia. És un clàssic. Es podria canviar, però les tradicions són per mantenir-les... Tindrem per beure el nou cava de Reagrupament que els companys de la vegueria del Penedès, amb en Pere Nin al capdavant, han elaborat. Un cava brut nature molt bo i amb una qualitat/preu excel·lent, que podeu adquirir.

Després del dinar, amb els estòmacs plens i els parlaments adients, anirem plegats al tram 37, que és el que tenim més a prop des del Pla de Palau per tornar a col·laborar en la *performance* anual de l'Assemblea. Aquest any, sembla ser que el tram escollit és des d'on es faran els parlaments ja que és l'últim tram, on estarà muntat l'escenari. Bé, només m'agradaria encoratjar-vos que participeu tan activament com pugueu ens els actes que organitzem, sobre tot en el dinar, ja que són un punt de trobada clàssic de reagrupats. Us hi esperem!

Albert Aragonès

El plaer de llegir Llull, 700 anys després

Ramon Llull, *Llibre de l'orde de cavalleria*, a cura d'Albert Soler i Llopart, Els Nostres Clàssics, col·lecció A, 127, Barcino, Barcelona, 1988.

Convé aprofitar el 700è aniversari de la mort de Ramon Llull per aturar-se a llegir alguna de les seves obres escrites en la nostra llengua. El català medieval és sorprenentment assequible i poder tastar un clàssic com Llull en la seva llengua original no requereix un gran esforç a un lector català culte del segle XXI. L'esforç que cal fer és més cultural i ideològic que no pas lingüístic. Llull era de la primera generació descendent dels catalans que van arribar a Mallorca després de la victòria de Jaume I i és lògic que el seu pensament, centrat en la voluntat obsessiva d'expansió de la fe catòlica, mostri que set-cents anys no passen en va.

La qüestió per resoldre és quin llibre (o quins llibres) de Llull llegir. Ara bé, en realitat, la tria tampoc no és tan àmplia. Encara que Llull hagi estat autor d'unes 260 obres —moltes d'elles en llatí—, no disposem de tantes edicions modernes i alguns dels seus llibres no escauen al nostre temps. ¿Per què no llegir el *Llibre de l'orde de cavalleria*, un llibre que va tenir un gran impacte a l'Edat mitjana i en segles posteriors, per les nombroses traduccions fetes? Es tracta d'una obra força breu —en l'edició de Barcino, de les seves 245 pàgines, tan sols 60 corresponen al text lul·lià— que consisteix en un tractadet sobre els nobles ideals de la cavalleria, tal com eren concebuts per Ramon

Llull. Constitueix un magnífic exercici d'immersió al món medieval. A més, és un llibre que va influir molt en el *Tirant lo blanc*, de Joanot Martorell, i Miquel Batllori afirma que, per mitjà del *Tirant*, tan apreciat per Miguel de Cervantes, la petja lul·liana també abasta el *Quixot*. Fins i tot, segons recull el mateix pare Batllori, la crítica moderna ha trobat indubtables influències del *Llibre de l'orde de cavalleria* en els drames de Shakespeare.

A part del famós pròleg, en què, amb molta grapa narrativa, Llull explica l'episodi de l'escuder adormit dalt del cavall que troba, per casualitat, un vell i savi cavaller fent vida ermitana enmig del bosc; el llibre compta amb 7 capítols que descriuen tots els elements essencials per esdevenir membre de la cavalleria, selecte grup al qual tan sols pot accedir una elit: “cascú ·M· fo elet e triat ·l· home pus amable, pus savi, pus leyal e pus fortz e ab pus noble coratge, ab més d'ensenyaments e de bons nodriments que tots los altres” (167). La cavalleria no és a l'abast de qualsevol, ja que la seva missió és molt elevada: “offici de cavayler és mantenir e deffendre la sancta fe cathòlica” (173).

En ocasions, l'estil de Llull sorprèn pel fet de ser aclaparadorament clar, transparent, directe: “Enaxí con cavayler sens cavayl no ·s cové ab lo offici de cavaylaria, enaxí escuder sens noblesa de coratge no ·s cové ab orde de cavaylaria; cor nobilitat de coratge fo començament de cavalaria e viltat de coratge és destruíment de l'orde cavayler” (190). En alguns passatges, l'autor expressa afirmacions que semblen remetre a la seva frívola vida cortesana anterior, com quan fa referència a la manera que l'escuder ha d'ingressar a l'orde: “e si scolta juglars qui canten e parlen de putaria ni de peccat, en lo començament que entre en l'orde de cavaylaria comensa a desonrar e a menysprear l'orde de cavaylaria” (197).

No podem oblidar que, en darrer terme, l'obra de Llull té una finalitat moralitzant, que s'orienta cap a la millora dels que vulguin esdevenir cavallers i l'assumpció de la seva responsabilitat social. Per això, és especialment rellevant el capítol VI, *De les costumes qui ·s pertanyen a cavaller*, on podem llegir: “A cavayler se cové que sie amador de bé comú, cor per comunitat de gens fo eleta cavaylaria, e bé comú és major e pus necessari que bé special. E a cavaler se cové belament parlar e bellament vestir e aver bell arnès e tenir gran alberc, cor totes estes coses són necessàries a honrar cavaylaria” (216). Avui, 700 anys després, no es tracta pas de retornar a l'Edat mitjana, però sí que fóra bo que, per exemple, els responsables públics adoptessin la majoria dels trets dels cavallers de què parla Llull.

